

stor, Drogst mig ikke Enden til Minde; Nu
samme sig teer, En Galgie jeg seer, Hvor
Kroppen skal drives for Vinde.

29. Elendige Tilstand! bedrøvelig Spil!
I som i Dag eder mon samle Paa Tisdag
nest Paaske, den 3de April, Niig, Fattige,
Unge og Gamle, Merk da een og hver
Hvad Tyberie er, Naar jeg for selv sam-
me maa salme.

30. Gjør Bøn for os samtlig af Hierte
og Sind, Saa mange her ere tilstæde, Er
nogen iblandt, som er seende blind, Sig
over min Skiendsel mon glæde, Da er det
uret, Langt bedre var det, Hver vidste sin
Synd at begræde.

31. Gud gibe her fandtes i Dag ittuns Tre
Der slige Udyder har øbet, Da Tyberie neppe
meer lader sig tee, Ei Laase og Dørre blir pro-
bet; Da Næsten i Noe Besidder sit Boe, Ei no-
get blir hannem frarøbet.

32. Er nogen iblandt, da jer spejel her see I
vores Ulykke og Trængsel, Der fores til Gal-
gien vor Venner til Bø, Fra Tronhiemske Bol-
te og Fængsel; Hver bogte sig vel, Gjør Ret og
gjør Skiel, Til Himlen hab Uttraa og Længsel.

33. Nu jeg til selv samme har ald min Uttraa,
Kom Dod! jeg er færdig at fare, Min Sjaeles For-
langende nu er at staa For Thronen blandt En-
gleres Hærskare. Hab Verden til Spee, Min
Krop at belee, Gud skal den dog
een gang forklare.

☩ (**)

Fællis Hul i fællis Sorg

Over dend fæle Ildbrand

Som overgik dend Eldgamle

Kongelige Residence-Stad Kiøbenhavn

Onsdagen den 20 Octobr. 1728.

Kloffen imellem 7 og 8 slet om Aftenen,

Hvor ved een stor deel af denne

Skiønne Stad undergik:

**Den Stormægtigste, Aller-
naadigste Urve-Herre og Konge,
Kong Friderich dend IV.
Konge til Danmark og
Norge, etc. etc. etc.**

Til Ere

**I Sine Hon-prüfelige Anstalter,
De Kongelige Indbyggere
Til Trost i deres Bedrøvelse,
dend Gamle Kongelige Residence-Stad**

KIØBENHAVN

Til ævig Sorge-Minde

hos Efterkommerne,

Til at udviise en fællis Medlidenhed over Staden,
Forfatted i disse faa Danske Vers af

Deres Allernaadigste Majests.

Allerunderdanigste Urve Undersaat,

Aller-troplætfuldigste Tiener

og u-afabelige Forbedere

Christian Peter Getheuer

Sogne Præst for Næsø og Guldstrup

Meeniabeder i Falster

Kiøbenhavn, Bøgt hos Doe Lynov, boende paa Vandkonsten

10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 10 20 30 40 50 60 70 80 90 200 10 20 30

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 10 20 30 40 50 60 70 80 90 200

S
No
M
Tr
Pr
I
St
Ko
Pa
e

Aædle Kiøbenhavn! Du prægtig Kon-
ge-Sæde!
 Tillad! jeg i din Favn og Afse-Giød maa
 græde,
 Bor Nordens Konge-stool! Du Sic-lands
 faste Borg,
 Du begge Riigers Sool, nu alles Suk og Sorg.
 Mand trende *Charites* (a) tilforne kunde stue,
 Som sørger Søstre-viis i Brandens Sørge-Stue,
 Hvis Liige aldrig før var hørt i vores Land,
 Skjønt Riigerne har seet saa mangen farlig Brand.
 Du Nordens Bunder=Verk, som glædet man-
 ges Hierte,
 Bedrøber mange nu, som føler deres Smerte,
 Du frydet andre tit, og selv nu frygte maa,
 Om du din forrig Fryd og Pryd igien kand saa.
 Bor Nordens Sejer verk! Bor Konge-Huuses
 Sæde,
 Hvor mangen *Suppliant* maa i din Afse græde,
 Hvor mangen *Myndtling* for sin vented Arve-Part
 Forgieves sukke maa, som smelted bort saa snart?
 Dend sorte *Indian* og *Einlap* nu vil sørge,
 Som dette Sørge-bud fra denne Brand kand spørge,
 Det nye-sød *Grønland* sig vil ynke ndi Strand,
 Og *Wiborg* i sin Nød begræde denne Brand.
 Du store Dronning-Stad for alle Nordens
 Stæder!

Hver ærlig *Patriot* for dig sit Øje væder,
 Og Hierte-gremmer sig for denne arumne Brand,
 Dog aldrig glemmer Dig, som kiendte Dig i Stand.

(a) Kiøbenhavn, Christianshaun, Friderichsaun. 21!

* * *
Af u-lykkelig Brand! Af u-lykkelig Time!

Da denne Jomfru-Stad for Ilden maa besvime,
Der, som en Qvinde, løb bespændt med Lue-Ild
Fra Huus til Huus, fra Sogn til andet Elle-vild.
Vel er jeg ikke af det 'Fal, som meget strider
Med Folk og Lærde Mænd om u-lykkelig Tider,
Men dette veed jeg vist, dend Onsdag Navn vil faa
Af Baade-Dag, og til et Sørge-Minde staa.

Pi denne Sørge-Dag dend tyvende Oktober
Maa skrive forrigfuld i Jern, i Steen, og Kobber,
Dend Dag vel tegnes maa med Ildens sorte Kul,
Som lagde denne Stad i Aske og i Smul.

Jeg kunde regne op mangfoldig' brændte Stæder
I vort og fremmed Land i Verdens Hjørne-Stræder.
Det nylig brændte Saar ey dermed lægis kand,
Kand Ild vel slukke Ild, kand Brand vel lædse
Brand.

Mod Kiøbenhavn mand kand opregne mange gange
At Ilden stridet har (a) men taget er til Fange;
Men Af! nu Mester blev af denne skionne Stad,
Der som een Diamant i Verdens Dye sad.

* * *
Af u-lykkelig Sted! hvor Ilden sig antænder,
Og til en fællis Dnk paa mange Stæder brænder:
Sant Clement udaf mild vel have skal sit Navn,
Men meget u-mild var mod Staden Kiøbenhavn
Dend fæle Ild fra Voort til anden Arme strækker,
Dend prægtig Bestre Voort dend Nordre Haande
rækker,

Som tvende Søstre de hverandre tog i Favn
Og raabte Himmel-hoyt: Af! ædle Kiøbenhavn!

(a) den 19 Febr. 1647. Foy-Huuset. den 14 Jun
1683. Laboratorium. den 19 April 1689. Amalienbor
den 15 Nov. 1719. Proviant-Gaarden.

Jeg billig burde her beskrive alle Gader
Med deris store Nød og snart u-trolig Skader;
Men see! det ikkun var at legge Glød til Glød,
Formeere deres Sorg, som halv af Sorg er død.
See! Hvo kand regne op saa mange skionne Wooder,
Som alle er forbrændt' i denne Dronning-Mooder,
Nej, nej, jeg gider ey ophugge Saar i Saar,
Helst naar den sorte Brand for alles Dyrne staar.
De mange Kirker (a) og andægtig Bede-Sale,
Som alle nogne staar, tillader ey at tale,
Collegierne staae paa falde-særdig Food,
Og haver tabt sit Biid, Sands, Dyrne, Mund og
Mood.

Du store Tempel-Chor, saa kaldede Vor Frue,
Som nu fortæred staar af Ildens Brand og Lue
For Fiendens Ild og Bold Du altid Jomfru var,
Paa Fingrene til Tegn du Diamanter bar.
For Lyn-Ilds snelle Fart, for Jordens Slag og
Hammer,

Som ofte gived har dig mange brudne Strammer
Du altid sikker stodd; Men nu ælendig faldt;
Eh det nu om din Krop og Hovet, Iffe galbt.
I mangel Baade-Ild du vel dig kunde holde,
Du kand een liden Gnist din Undergang forbolde,
Dend døde uades ey et Brat til sine Been,
Altd hvad som havde Navn af Træe, det fik sit
Meen.

Din prægtige Gestalt, som alle kunde skue,
Dend skeede stor Gevalt af Flamme, Fyrr og Lue,
Din Krone og din Krands, som op i Skyen stodd, (b)
For alles Dyrne siun faldt ned for Ildens Food.

X 3

St.

(a) Vor Frue, St. Peders, Trinitatis, Hellig Giesters,
Weysenhuusets, Reformerte Kirker. (b) Jernstangen
var 14 Allen og Taarned 100 Allen høy.

Sanct Peder fra sit Huus gif bitterlig at græde,
Som var saa prydet og et pyntet Kirke-Sæde,
Af Stadens rige Folk dend altid Priisen bar,
Af alle Sogner det een ædel Kierne var.
Nu Hellig Stettes Chor og Kirke er i Afke,
Som med sit Klokke-Spil og Sangverk kunde brasse,
Du sang din Svane-Sang: Udi min Angst og
Nød.

Du sang for andres tit, nu for din egen Død.
Selv Triniteten seer, at Jldens Lue: Binge
Til Templens skionne Bygd sig Orne-viis mon svinge,
Som gjorde saadan Fræk ved ald sin Graadighed,
At denne skionne Bygd i Afke blev lagt ned.
Dend dyrebare Bygt til *Liberie* og Bøger
Nu med sin heele Pragt i Bind og Bejret krøger,
Det Skrift, som herligt var, dend Bog, som ligned
Guld

I Bærdighed og Priis, det ligger nu i Muld.
Det prægtig Kirke-Huus, de Reformertes Glæde,
Blev og i Afke lagd i dette Konge-Sæde:
For Fyraetyve Aar dend Tyvende April (a)
Blev lagd den første Steen og Fundament der til.
Det, som da velkæbt blev, nu vanskabt staar og hælder,
Og mangen modig Siæl de modig Taare falder
For dend *Devotion*, der nu ophøre skal
I denne gudelig og prægtig Kirke-Sal.
Det spæde Wessens-Huus for Jldens Fyrr og Flamme,
Som KONGEN naadigst selv har stræbet at opaae,
Ey udi Sikkerhed for Jlden kand bestaae,
At Kirken jo deraf maa brænde og forgaae.
Communitetets Gaard, de Lærdes høye Skoole,
Ret som et Costre-Par, som tvende lærde Soole
De ogsaa lide maa, at Jlden riide skal
Paa deres Spiise-Huus og lærde Ridder-Sal.

(a) 1688.

Sen-

Studenters Gæstes-Huus, dend Geistlig Borge-Stue,
Som Moder sørger nu for Jldens grusom Lue,
Hun svanger er af Sorg, hun som er bleven gold,
Og har kun lidet for dend Arme i behold.
Latinske Skole-Huus (a) saa kaldet af vor Frue,
Maae ogsaa lide Nød af denne Brand og Lue,
Hver Pog og Skole-Dreng, hver Page og Pilot
Blev hastig dreven af *Minerva* brændte Slot.
Collegierne maa for sine Sønner græde,
Og Sønnerne med dem væmodig Dyne væde,
For *Liberie*, for Seng, for Kammer og for Jld:
Ehi mange efterdags derom maa fare vild.
See, *Walchendorph*, see op til denne Jld og Flamme,
Som overfom din Gaard (b) der Moder var og Aime
For sexten lærde Mænd, der elste Lærdoms Dyd,
Og selv var deres Løn og megen store Fryd.
Tit op, *Borrichius*, af din forbrændte Leye,
Om du med din Forstand dend Brand kand overveje,
Som dit berømte Huus og Bygning (c) overgif,
Hvor sexten lærde Folk din riige Gave fik.
See, *Eilers*, til din Gaard og priiselige Gave (d)
Hvor mangen brav Student sit Verksted kunde have,
Sit Ophold til sin Bog i sine unge Aar,
Som udi Muld, i Støv og Usselhed nu skaar.
Tit Store *Christjan Friis* af vore *Friisers* Stamme,
Og see det store Riis af Jldens Green og Flamme,
Som rammed har dit Hof (e) hvor mangen fattig
laa,

Som Bogen havde fik, og det nu rømme maa.
See *Bispens Residentz* sig vidste ey at raade,
Hvis Herre borte var, og leed i denne Vaade,
Det skionne *Liberie* saa ilde blev opbrændt,
Som manges Dye, Sind og Andagt har antændt.

X 4

Dend

(a) Bygd af Adelskabet 1591. (b) Fund. 1595 den
16 Julii. (c) Fund. 1691 den 29 Maji. (d) Fund.
1705 den 18 Nov. (e) Fund. 1618.

Dend høye Skoles Mænd og Videnskabers Piller
Dem Ildens graadig Brand iligemaade skiller
Ved Residentz, ved Gods, ved Midler, *Liberie*:
Kort sagt, der intet maa for Ilden være frie.
Ey Myndighed og Magt, ey Herlighed og Ære,
Ey Hellighed og Pragt, ey Vittighed og Lære,
Ey Gorrig eller Fryd, ey Visdom og Forstand,
Ey Deylighed og Dyd maa være fri for Brand.
Det værdig Præste-Tal, de brave Lærde Fædre,
Kand Ildens Grumhed ey afbede. *Å!* Gud bedre!
Hver Residentz, hver Gaard, hvor Herrens Ties
ner var,

Sin visse Undergang og sildig Opkomst har.
Det skionne *Liberie*, som hver af dem maa miste,
Der agtes meere kiært, end aldt det, mand kand
friste,

Til Ilden ofret blev og ey enaang var frie,
Å! een u-horlig Brand! *Å!* skionne *Liberie!*
End lever her endnu saa mange lærde Siæle,
Hvis Lærdom og Forstand ey Ilden kunde qvæle,
Saa lenge der er Pen, ja Pergament og Blet,
Vi altiind har i dem et nye *Bibliotech*.
Langt fra det Lærde Chor er brændt, fordi mand
søger

I Luft, i Støv i Muld om deris rare Bøger,
Dend lærde *Republiq* endnu har ingen Nød,
En levende Skribent er bedre end en død.
Men, *Å!* Bog-Trykkerie, *Å!* *Å!* hvor est du
bleven?

Hvor kasted du din Stiil, da du til Ild blev skreven?
Du trykte mangan Bog, du presset mange *Årk*,
Dg selv nu presset blev med Ild i *Dannemark!*
Jeg neppelig vil troe, du har eengang dend Lykke,
At du din Stiebne med din Vaade-Ild kand trykke:
Men, er det muligt, stræb, og rejs dig snart igien!
Saa finder du endnu een *Academisk Pen*.
Hvo

* * *
Hvo ynkes ey at see de mange Adels Gæder,
Som pryded' denne Stad i Gæder og i Stræder,
Der nu er fælded ned i *Åske*, Støv og Leer,
Dg liigere een *Ørk* end Herre-Bygning seer?
Det *Edle Raadstus* Huus med sine skionne *Spiire*(a)
Dg værdig Konge-Kaad, som Huuset monne ziire,
I *Åske* blev lagt ned, saa hver vel tvifse maae,
Om denne skionne Bygd igien sin Ziir kand faae.
Det skionne *Post-Huus* blev kast ned i denne *Åske*,
Dg neppelig beholdt sin *Post* og *Breve*, *Tasse*;
See, dette skionne Huus ey Ilden kunde flye,
At *Rygted* ey eengang skal komme ud af *Bye*.
O *Store Reventlow!* Gud du nu skue kunde,
Hvor Ilden har dit Hof tilkeed i *Bond* og *Grundel*.
Du vilde, som paa nye, i *Graven* falde ned,
Som fyldte dette Hof med din *Belevenhed*.
Mand kunde regne op endnu i alle *Stænder*
Saa mange brave Folk, som daglig vrier *Hænder*
For denne store Brand, som *Byen* overgif,
Ved hvilken deres *Gaard* og *Gods* en *Ende* sit.
Men see! *Papiiret* ey mod alle *Ting* kand tage,
Dg een bedrøved *Sial* det ikke kand fordrage,
Jeg derfor søger kun, at saa een *Ende* paa
Dend lange *Ildbrand*, hvor vidt dend monne
gaa.

I *Regne-Gaden* skal dend merkelligen ende,
Dend eene *Stiide* staar, dend anden bort skal brande,
Her kand mand regne op saa mangan øde *Sted*,
Som stod *Høytidelig* bygt op med manges
Sveed.

I *Vest* begyndes *Ild* og endes udi *Øster*,
Men *Byen* har endnu til *Rest* en dobbelt *Søster*
Som hjælper til igien, at dend kand bliibe *Brund*.
Dend *Lykke* gibe kand vor *Konge* og vor *Gud!*
Frem

(a) Bygd 1605.